
СПАДЩИНА ПРОФЕСОРА НАМІТОВА КАМАЛЯ КАДИРОВИЧА

Ім'я Камалія Кадировича Намітова (1923-2014) - доктора технічних наук, геніального вченого, талановитого інженера і винахідника, видатного педагога вищої школи відоме як в Україні, так і далеко за її межами. Людина, яка всі свої знання, свій неабиякий талант вченого, педагога, керівника безкорисливо віддала великій справі подальшого розвитку науки і техніки, підготовці кадрів вищої кваліфікації та вихованню молоді.

Більш ніж сорок років Камаль Кадирович докладав зусиль для розвитку світлотехніки та підготовки кадрів в Україні на базі нашого університету. Коли він очолив кафедру світлотехніки і джерел світла, на кафедрі був тільки один кандидат технічних наук. Новим завідувачем кафедрою була поставлена задача як з підготовки кадрів вищої кваліфікації із світлотехніки зі складу випускників, так із підбору кадрів з суміжними спеціальностями. Для цього створюється потужна наукова база на основі трьох галузевих лабораторій, які фінансуються підприємствами світлотехніки та житлово-комунальних господарств. Кафедра світлотехніки і джерел світла становиться провідною в навчальному закладі за кількістю наукових працівників та обсягом виконаних наукових робіт. Це дало можливість проводити підготовку кандидатів і докторів наук. До кінця 80-х років минулого століття кафедра сформувала потужний кадровий потенціал, на кафедрі уже працювали 4 доктори та 8 кандидатів наук.

Такий підбір кадрів дозволив обґрунтовано поставити питання перед ВАК СРСР про відкриття на базі кафедри спеціалізованої вченої ради із захисту кандидатських дисертацій під головуванням професора К.К. Намітова. Це була третя за рахунком спеціалізована вчена рада зі світлотехніки в СРСР та перша в Україні, яка пізніше у 1999 році була перетворена на докторську, залишаючись єдиною в Україні і на теперішній час із захисту дисертацій за спеціальністю «Світлотехніка і джерела світла».

Але це тільки один бік діяльності К.К. Намітова, де проявилися організаторський талант і прогресивні ідеї вченого.

Висока освіченість і ерудиція, вимогливість і принциповість, взаємоповага та порозуміння, відданість ідеям вищої освіти – стали нормою повсякденного життя вченого. Його науковим захопленнями були електроніка, світлотехніка, приладобудування, але особливе місце займала фізика. Він є автором понад тисячі опублікованих наукових робіт, інженерних та педагогічних розробок. Серед них 10 монографій, 450 наукових статей та тез доповідей, 426 авторських свідоцтва та 59 патентів.

Вже будучи тяжко хворим, він продовжував працювати над конспектом лекцій з технічної фізики, де зібрав матеріали які використовувалися автором у різний час та для різних категорій слухачів – студентів, магістрів та аспірантів, а також дипломованих інженерів на курсах та в інститутах підвищення кваліфікації. Але він нажалі не зміг завершити роботи над другим та третім томами, смерть обірвала життя Камалія Кадировича у 2014 році. Університетом та учнями професора К.К. Намітова – професорами В.І. Карасем, В.Ф. Харченком та інженером Т.Ю. Четверіковою було проведено велику і кропітку роботу щодо відновлення рукописних матеріалів вченого і у 2017 році вийшов другий том, а у 2018р. – третій том лекцій.

Унікальність цього видання полягає в тому, що автор при обробці та переробці первинних матеріалів враховував сучасні вимоги до навчального посібника та зберіг первинно визначені пріоритети – акценти на прикладні аспекти розглянутих фізичних явищ, законів та формул. Це тритомник: 1-й том - Механіка, молекулярна фізика,

термодинаміка; 2-й том - Електрика та магнетизм; 3-й том – Оптика, атомна фізика, світлотехніка. Автор побудував конспект таким чином, щоб охопити всі напрямки навчання інженерів в університеті. Він буде корисний студентам, аспірантам, які навчаються на електромеханіка, електроенергетика, будівельника та інших спеціальностях.

Матеріал викладено так, що дозволяє уявити фізичні процеси як єдність фізичної науки і практики на сучасному етапі. Процес освоєння матеріалу побудований таким чином, щоб майбутній фахівець опанував теоретичні знання в нерозривній єдності з поглибленим вивченням практичних проблем в промисловості та житлово-комунальному господарстві. В результаті вивчення майбутній фахівець буде готовий до зваженого, раціонального вирішення своїх інженерних задач на науковій основі, з повним розумінням фізичної сутності технічних пристроїв і виробничих процесів.

У 2015 році сім'я почесного професора Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова Кемаля Кадіровича Намітокова передала до фонду наукової бібліотеки університету 484 примірника із його особистої бібліотеки. Це книги з фізики, математичної статистики, електроапаратобудування, світлотехніки та джерел світла, із яких 10 книг, де Намітоков К. К. виступає автором чи співавтором, більше 25 – з дарчими написами Кемалю Кадіровичу. 57 книг увійшло до фонду рідкісних і цінних книг наукової бібліотеки, а саме книги 1933 – 1955 років видання.

Університет справедливо пишається науковою спадщиною провідного вченого - Намітокова Кемаля Кадіровича. Його праця та дослідження стали міцним фундаментом для подальшого динамічного розвитку вітчизняної науки і освіти, інформаційно-інноваційних технологій та упровадження прогресивних форм і методів співпраці в освітній та наукових галузях.

З глибокою повагою до праці видатного вченого,
педагога К.К. Намітокова.

Ректор, професор В.М. Бабаєв